

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی

استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه :

برای دریافت درجه دکترای حرفه ای
در رشته پزشکی

عنوان :

بررسی میزان آگاهی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی
اردبیل از روش‌های پیشگیری از بارداری

استاد راهنما:

دکتر فریبا کهنمونی اقدم

متخصص زنان وزایمان و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

استاد مشاور:

افروز مردی

فرق لیسانس بهداشت مادر و کودک و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نگارش :

رویا فاضلی

تاریخ: بهار ۱۳۸۲

شماره پایان نامه: ۱۴۹

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

و اساتید گرانقدر م

و با سپاس از زحمات بی دریغ خانم دکتر

کهنموقی اقدم و سرکار خانم مردی که بعنوان

استاد راهنمای و استاد مشاور، دلسووزانه مرا در

تھیه این پایان نامه راهنمایی و یاری کردند.

فهرست علامٰ اختصاری:

علامٰ

صفحہ

IUD (Intra utrine devices)	9
T.L (Tubal Ligation)	9
HIV (Human immunodeficiency virus)	10
HPV (Human papilloma virus)	10
STD (Sexual Transmitted diseases)	10
CIN (Cervix Insitu Neoplasia).....	20
COC (Combined Oral Contraceptive)	25
POP (Progesterone only Pill)	25
HD (High dose)	26
LD (Low dose).....	26
PMS (Premenstural Syndrome).....	29
DMPA (Depo-Medroxy Progesterone Acetate).....	35
NET-EN (Norethindrone-Estran Thate).....	35
PCC (Post Coital contraceptive)	39
IVF (Invitro fertilization)	48

الف

فهرست مطالب:

عنوان صفحه

.....	خلاصه
.....	مقدمة
.....	، مقدمه و آهمیت موضوع
۱.	فصل اول: کلیات
۲.	فصل دوم: بررسی مقوله
۳.	مرور مطالعات
۴.	مواد و روشها
۵.	نتایج
۶.	بحث و تفسیر
۷.	نتیجه گیری
۸.	پیشنهادات
۹.	:Abstract
۱۰.	فهرست منابع
۱۱.	فهرست

خلاصه:

مقدمه: افزایش بی رویه جمعیت یکی از بزرگترین معضلات بهداشتی اکثر کشورهای دنیا بخصوص کشورهای در حال توسعه می باشد که از طرفی باعث ایجاد مشکلات عدیده ای در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی و ... شده و از طرفی سلامت مادران، کودکان و جامعه را تهدید می نماید. لذا لزوم اجرای برنامه های کنترل جمعیت و تنظیم خانواده بیش از پیش احساس می شود بخصوص که گروه کثیری از دانش آموزان دختر چه بسا پس از فراغت از تحصیل، وارد زندگی مشترک شده و در صورت فقدان آگاهی و اطلاعات کافی در این زمینه دچار مشکلات فراوانی می شوند.

هدف: هدف ما از انجام این پژوهش، تعیین میزان آگاهی دختران مقطع پیش دانشگاهی از روشهای پیشگیری از بارداری بود.

مواد و روش: به این منظور تعداد ۳۸۴ نفر از دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی اردبیل در سال تحصیلی ۱۳۸۱-۸۲ را به طور تصادفی از بین ۵ دبیرستان ناحیه یک و دو آموزشی انتخاب کرده و اطلاعات لازم از طریق مصاحبه با دانش آموزان و تکمیل پرسشنامه، جمع آوری شده و با روش های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که میانگین سن دانش آموزان ۱۸ سال بوده که ۷۷٪ آنها در کل اطلاعات خود را در مورد روشهای تنظیم خانواده ناکافی خوانده بودند. در بین روش های تنظیم خانواده بیشترین آشنایی آنها با قرص های بارداری بود (۶۹٪). بیشترین منبع اطلاعات دانش آموزان را در این مورد مطالعه کتاب، مجله تشکیل می داد. (۳۷٪) و ۴۳٪ بهترین روش را برای زوج های جوان، قرص های ضد بارداری اعلام کرده اند و ۳۲٪ درصد مطمئن ترین روش را جراحی می دانستند و ۱۸٪ درصد واژکتومی را نسبت به توبکتومی ارجح دانسته اند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج کلی حاکی از آن هستند که دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی نیاز به آموزش و افزایش میزان آگاهیهایشان در زمینه روش های پیشگیری از بارداری دارند.

کلمات کلیدی: آگاهی/دانش آموزان/روش های تنظیم خانواده.

مقدمه

مقدمه و اهمیت موضوع

جمعیت جهان در طول سده‌های متوالی با آهنگی بسیار بطئی رو به افزایش بوده است. ولی از آغاز انقلاب صنعتی در میانه قرن هفدهم و با بهبود نسبی کیفیت زندگی و اقدامات بهسازی بهداشت محیط، آهنگ رشد جمعیت شتاب بیشتری به خود گرفت و از نیمه دوم قرن بیستم با کشف داروهای ضد میکروبی و دستیابی به روش‌های موثر در کنترل اکثر بیماریهای واگیر و بهبود مراقبتهای بهداشتی حتی در کشورهای در حال توسعه، رشد جمعیت سریعتر شد. افزایش جمعیت اگر فراتر از امکانات طبیعی موجود در یک منطقه باشد به یک مشکل اجتماعی - اقتصادی پیچیده تبدیل می‌شود که اثرات زیانبار آن را در ابعاد مختلف از جمله: منابع تامین غذا، وضعیت خانوار و بهداشت، آموزش و پرورش، وضعیت مسکن، اشتغال، رشد بی‌رویه شهرنشینی، وضعیت اقتصادی جامعه، منابع آب و ... می‌توان مشاهده کرد. اینجاست که لزوم اجرای برنامه‌های کنترل جمعیت و تنظیم خانواده پیش می‌آید.

با توجه به اینکه عده کثیری از دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی به عنوان آخرین سال تحصیلات متوسطه، پس از فراغت از تحصیل وارد زندگی مشترک می‌شوند. به نظر می‌رسید که در طول دوران تحصیل اطلاعات کافی و لازم در زمینه روش‌های تنظیم خانواده به آنها ارائه نمی‌شود و آنها به علت این عدم آگاهی ممکن است بعداً در زندگی خود دچار مشکلات فراوانی شوند که بعضاً زندگی آنها را به مخاطره می‌اندازد.

فصل اول: کلبات

امروزه اهمیت کنترل جمعیت و تنظیم خانواده بر کسی پوشیده نیست زیرا اگر افزایش جمعیت به صورت بی رویه ادامه داشته باشد باعث بروز مشکلات اجتماعی - اقتصادی پیچیده و متعددی می شود. لذا داشتن آگاهی لازم در مورد روش های تنظیم خانواده برای هر فردی که وارد زندگی مشترک شده یا در صدد تشکیل خانواده می باشد امری کاملاً ضروری و بدیهی می باشد. در این میان ارگانهای مختلف دولتی از جمله وزارت آموزش و پرورش می توانند سهم عمده ای را در اطلاع رسانی به عموم مردم از جمله دانش آموزان به عنوان مادران و پدران آینده ایفا کنند. همانطور که در قانون تنظیم خانواده مصوب ۱۳۷۲ بر این امر تاکید شده است و طبق مفاد ۲ این قانون وزارت آموزش و پرورش موظف شده که مطالب آموزشی مربوط به جمعیت و تامین سلامت مادران و کودکان را در متون درسی خود به نحو موثری بگنجاند.

هدف از انجام این پژوهش ارزیابی میزان آگاهی دانش آموزان در مورد روش های تنظیم خانواده بود. برای اینکار مقطع پیش دانشگاهی چون به آخرین سال تحصیلات متوسطه محسوب می شود انتخاب شد و چون تعداد زیادی از دختران مقطع پیش دانشگاهی نیز پس از فراغت از تحصیل وارد زندگی مشترک می شوند به عنوان یک فرد تحصیلکرده باستی حداقل اطلاعات پایه ای و لازم را در مورد روش های تنظیم خانواده داشته باشد تا در زندگی خود دچار مشکلات مربوطه نشود. به نظر می رسد که در طول دوران تحصیل اطلاعات کافی و لازم در زمینه روش های تنظیم خانواده برای دانش آموزان ارائه نمی شود.

علیرغم محدودیت هایی که در طرح سوالات اختصاصی تر برای سنجش آگاهی دانش آموزان وجود داشت؛ یک پرسشنامه برای این منظور تهیه گردید و تعداد ۳۸۰ نفر از دانش آموزان دبیرستانهای اردبیل به طور تصادفی انتخاب شده و اقدام به تکمیل پرسشنامه کردند که پس از جمع آوری داده های آن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت که دربخش های بعدی به تفصیل در مورد نتایج بحث شده است.